

Plenum

Torsdag 19.3.2020 kl. 16.02—17.02

2.4. Muntlig fråga om åtgärder för att bistå småföretagare under coronavirusepidemin (Harry Harkimo liik)

Muntligt spörsmål MFT 34/2020 rd

Muntlig frågestund

Talman Matti Vanhanen: Ledamot Harkimo.

Debatt

16.27 Harry Harkimo liik: Arvoisa puhemies! Yksinyrittäjällä ei ole pelkästään se, että palkanmaksu on tärkeä asia, vaan kivijalkayrittäjillä on vuokrat, jotka he joutuvat kuitenkin maksamaan, ja kun monella yrittäjällä ei ole yhtään toimintaa, niin tämä vuokranmaksu tulee olemaan tosi vaikeaa heille. Olisinkin kysynyt hallitukselta: onko mitään neuvoja annettavana tai meinaatteko tehdä sille jotain? Jos ajatellaan jotain ostoskeskusta, missä on 200 yritystä eikä yhtään asiakasta, niin ne samat vuokrat joudutaan maksamaan. Tämä on semmoinen asia, mitä yrittäjät miettivät paljon: millä he selviävät näistä vuokranmaksuista.

16.28 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuossa viikonlopun ja alkuviikon aikana on käyty lukuisia keskusteluja erilaisten tahojen kanssa, jotka ovat vaikuttavissa rooleissa tässä tilanteessa, ja yhtenä niistä ovat vuokranantajat. Niiden keskustelujen perusteella, mitä olen käynyt, sanotaanko, Suomen merkittävimpien vuokranantajien kanssa, heillä on ollut vahva ymmärrys tilanteesta. Ei heidän intressinsä ole ajaa yrittäjää nurin, koska yrittäjä on heillä vuokralaisena. Kyllä sielläkin tilanne tunnistetaan. Mutta totta kai minä oletan ja toivon, että nämä puheet, mitä me olemme käyneet erilaisissa neuvotteluissa ja keskusteluissa, konkretisoituvat, koska nimenomaan, kuten edustaja Harkimo sanoi, yksinyrittäjälle vuokra ja kiinteistökulut ovat ne suurimmat erät. Mutta se, että hallitus voisi määrätä vuokrien tasoja/vapauttamisia, ei varmaankaan ole mahdollista.

16.29 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On erinomaista, että hallitus puuttuu nimenomaan pienten ja keskisuurten yrittäjien ahdinkoon. Mitä tapahtui 90-luvun laman jälkeen, sitä kukaan ei halua tänne toistuvaksi.

Tiedämme, että taloudelliseen järjestelmäämme kohdistui monenlaisia uhkia ja haasteita jo ennen koronavirusepidemiaa. Muun muassa meidän demografiset haasteet, julkisen talouden epätasapaino ja niin edelleen tulevat kaikki nyt kärjistymään. Tilanne on erilainen kuin ennen sikäli, että tällä hetkellä tämä sokki ei tule talouden sisältä, vaan se on virus, joka leviää, joka sairastuttaa ja joka tappaa. Sen vuoksi kaikista oleellisinta on huoleh-

Punkt i protokollet PR 28/2020 rd

tia epidemian hidastamisesta ja terveydenhuoltokapasiteetista. Muuten mikään talouteenkaan kohdistuva toimi ei ole oleellinen. Eli taloudenkin toiminta on tällä hetkellä riippuvainen viruksesta, ei ensisijaisesti varsinaisesti rahasta. Siksi elvytyksen aika on varsinaisesti myöhemmin ja nyt pitää reagoida akuuttiin uhkaan. Kysynkin: miten hallitus tukee suomalaista terveydenhuoltojärjestelmää, jotta se kykenee vastaamaan tähän edessä olevaan epidemian korkeimpaan huippuun?

16.30 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta on erittäin hyvä analyysi, että meidän on nyt keskityttävä tämän epidemian hidastamiseen, ja tältä osin toimet, jotka tehdään, tähtäävät sosiaali- ja terveydenhuollon kapasiteetin säilymiseen kaikissa olosuhteissa. Epidemiaa on hidastettu kaikissa sen vaiheissa: me olemme lähteneet jo ennen epidemiaan varautumista toimiin, joilla oli tarkoitus jäljittää näitä tartuntaketjuja, sen jälkeen niihin päätöksiin, jotka tehtiin viime torstaihin mennessä, ja nyt näihin uusiin päätöksiin. Kaikkien näiden toimien yhteinen nimittäjä on se, että me pidämme huolta siitä, että ihmiset pidättäytyisivät sosiaalisesta kanssakäymisestä vuorovaikutteisessa tilanteessa tässä ja nyt sen takia, että me saisimme näitä tartuntakohtauksia vähemmäksi ja se suojelisi sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Me olemme tulossa saamaan lisätalousarviossa merkittävästi lisää resursseja siihen, että tämä varmasti on kaikilta osin kunnossa.

Huomenna kansallisella suunnitelmalla kerrotaan eri toimijoille, millä tavalla pitää perustasolla ja erityistasolla toimia, millä tavalla yksityiset tulevat olemaan tässä kuviossa mukana niin kuin järjestötkin. Ja kaikkein keskeisintä on se, että me pystymme takaamaan hoitohenkilökunnan terveyden [Puhemies koputtaa] ja heidän turvallisuutensa koko tässä isossa operaatiossa, joka tulevien viikkojen aikana on meillä edessä.

16.32 Juhana Vartiainen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä kriisissä ongelmallisessa tilanteessa ovat nimenomaan pienet yritykset, joita nämä suuret työmarkkinajärjestöt eivät vanhastaan kovin paljon ole ajatelleet. Suurin osa näistä yrityksistä on järjestäytymättömiä. Me tiedämme, että niissä yleensä työelämän suhteet toimivat hyvin, niissä kyetään sopimaan asioita, koska suomalaiset ovat järkeviä ja vastuuntuntoisia, niin kuin pääministeri Marin muistaakseni eilen televisiossa totesi. Niissä pystyttäisiin myös kovasti helpottamaan tätä tilannetta, jos voitaisiin vapaammin sopia nyt järjestelyistä, työajoista, palkoista ja muista työelämän parametreista. Tähän olisi kovin helppo keino: ensiaskel olisi purkaa vapaita, järjestäytymättömiä yrityksiä koskevat nimenomaiset paikallisen sopimisen kiellot. Ne pykälät on helppo kirjoittaa, minä voin ne teille luovuttaa. Eikö jo vihdoinkin olisi, oikeusministeri Henriksson, tässä aika edetä?

16.33 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mitä tulee paikalliseen sopimiseen, niin minä uskon, että se menee enemmän tuonne työministerin puolelle. Itse olen aina ollut sopimisen puolesta kaikissa asioissa — kun on mahdollista sopia, niin hyvä näin — mutta totta kai hallitus nyt katsoo tätä tilannetta, ja työministeri vastaa näistä asioista, niin kuin ehkä myös edustaja Vartiainen tietää.

Frågan slutbehandlad.